ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദ്വാദശസ്കന്ധേ പ്രഥമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദ്വാദശസ്കന്ധേ പ്രഥമോഽധ്യായഃ ॥

രാജോവാച
സ്വധാമാനുഗതേ കൃഷ്ണേ യദുവംശവിഭൂഷണേ ।
കസ്യ വംശോഽഭവത് പൃഥ്വ്യാമേതദാചക്ഷ്വ മേ മുനേ ॥ **1** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
യോഽന്ത്യഃ പുരഞ്ജയോ നാമ ഭാവ്യോ ബാർഹദ്രഥോ നൃപ ।
തസ്യാമാത്യസ്തു ശുനകോ ഹത്വാ സ്വാമിനമാത്മജം ॥ **2** ॥

പ്രദ്യോതസംജ്ഞം രാജാനം കർതാ യത് പാലകഃ സുതഃ ।
വിശാഖയൂപസ്തത്പുത്രോ ഭവിതാ രാജകസ്തതഃ ॥ **3** ॥

നന്ദിവർധനസ്തത്പുത്രഃ പഞ്ച പ്രദ്യോതനാ ഇമേ ।
അഷ്ടത്രിംശോത്തരശതം ഭോക്ഷ്യന്തി പൃഥിവീം നൃപാഃ ॥ **4** ॥

ശിശുനാഗസ്തതോ ഭാവ്യഃ കാകവർണസ്തു തത്സുതഃ ।
ക്ഷേമധർമാ തസ്യ സുതഃ ക്ഷേത്രജ്ഞഃ ക്ഷേമധർമജഃ ॥ **5** ॥

വിധിസാരഃ സുതസ്തസ്യാജാതശത്രുർഭവിഷ്യതി ।
ദർഭകസ്തത്സുതോ ഭാവീ ദർഭകസ്യാജയഃ സ്മൃതഃ ॥ **6** ॥

നന്ദിവർധന ആജ്ഞേയോ മഹാനന്ദിഃ സുതസ്തതഃ ।
ശിശുനാഗാ ദശൈവൈതേ ഷഷ്ട്യുത്തരശതത്രയം ॥ **7** ॥

സമാ ഭോക്ഷ്യന്തി പൃഥിവീം കുരുശ്രേഷ്ഠ കലൗ നൃപാഃ।
മഹാനന്ദിസുതോ രാജൻ ശൂദ്രീഗർഭോദ്ഭവോ ബലീ ॥ **8** ॥

മഹാപദ്മപതിഃ കശ്ചിന്നന്ദഃ ക്ഷത്രവിനാശകൃത്।
തതോ നൃപാ ഭവിഷ്യന്തി ശൂദ്രപ്രായാസ്ത്വധാർമികാഃ ॥ **9** ॥

സ ഏകച്ഛത്രാം പൃഥിവീമനുൽലംഘിതശാസനഃ।
ശാസിഷ്യതി മഹാപദ്മോ ദ്വിതീയ ഇവ ഭാർഗവഃ ॥ **10** ॥

തസ്യ ചാഷ്ടൗ ഭവിഷ്യന്തി സുമാൽയപ്രമുഖാഃ സുതാഃ।
യ ഇമാം ഭോക്ഷ്യന്തി മഹീം രാജാനഃ സ്മ ശതം സമാഃ ॥ **11** ॥

നവ നന്ദാൻ ദ്വിജഃ കശ്ചിത് പ്രപന്നാനുദ്ധരിഷ്യതി।
തേഷാമഭാവേ ജഗതീം മൗർയാ ഭോക്ഷ്യന്തി വൈ കലൗ ॥ **12** ॥

സ ഏവ ചന്ദ്രഗുപ്തം വൈ ദ്വിജോ രാജ്യേഽഭിഷേക്ഷ്യതി।
തത്സുതോ വാരിസാരസ്തു തതശ്ചാശോകവർധനഃ ॥ **13** ॥

സുയശാ ഭവിതാ തസ്യ സംഗതഃ സുയശഃ സുതഃ।
ശാലിശൂകസ്തതസ്തസ്യ സോമശർമാ ഭവിഷ്യതി ॥ **14** ॥

ശതധൻവാ തതസ്തസ്യ ഭവിതാ തദ് ബൃഹദ്രഥഃ।
മൗർയാ ഹ്യേതേ ദശ നൃപാഃ സപ്തത്രിംശച്ഛതോത്തരം।
സമാ ഭോക്ഷ്യന്തി പൃഥിവീം കലൗ കുരുകുലോദ്വഹ ॥ **15** ॥

ഹത്വാ ബൃഹദ്രഥം മൗർയം തസ്യ സേനാപതിഃ കലൗ।
പുഷ്യമിത്രസ്തു ശുംഗാഹ്വഃ സ്വയം രാജ്യം കരിഷ്യതി।
അഗ്നിമിത്രസ്തതസ്തസ്മാത് സുജ്യേഷ്ഠോഽഥ ഭവിഷ്യതി ॥ **16** ॥

വസുമിത്രോ ഭദ്രകശ്ച പുലിന്ദോ ഭവിതാ തതഃ।
തതോ ഘോഷഃ സുതസ്തസ്മാദ് വജ്രമിത്രോ ഭവിഷ്യതി ॥ **17** ॥

തതോ ഭാഗവതസ്തസ്മാദ് ദേവഭൂതിരിതി ശ്രുതഃ।
ശുംഗാ ദശൈതേ ഭോക്ഷ്യന്തി ഭൂമിം വർഷശതാധികം ॥ **18** ॥

തതഃ കൺവാനിയം ഭൂമിർയാസ്യത്യൽപഗുണാൻ നൃപ।
ശുംഗം ഹത്വാ ദേവഭൂതിം കൺവോഽമാത്യസ്തു കാമിനം ॥ **19** ॥

സ്വയം കരിഷ്യതേ രാജ്യം വസുദേവോ മഹാമതിഃ।
തസ്യ പുത്രസ്തു ഭൂമിത്രസ്തസ്യ നാരായണഃ സുതഃ।
നാരായണസ്യ ഭവിതാ സുശർമാ നാമ വിശ്രുതഃ ॥ **20** ॥

കാൺവായനാ ഇമേ ഭൂമിം ചത്വാരിംശച്ച പഞ്ച ച।
ശതാനി ത്രീണി ഭോക്ഷ്യന്തി വർഷാണാം ച കലൗ യുഗേ ॥ **21** ॥

ഹത്വാ കാൺവം സുശർമാണം തദ്ഭൃത്യോ വൃഷലോ ബലീ।
ഗാം ഭോക്ഷ്യത്യന്ധ്രജാതീയഃ കഞ്ചിത് കാലമസത്തമഃ ॥ **22** ॥

കൃഷ്ണനാമാഥ തദ്ഭ്രാതാ ഭവിതാ പൃഥിവീപതിഃ।
ശ്രീശാന്തകർണസ്തത്പുത്രഃ പൗർണമാസസ്തു തത്സുതഃ ॥ **23** ॥

ലംബോദരസ്തു തത്പുത്രസ്തസ്മാച്ചിബിലകോ നൃപഃ।
മേഘസ്വാതിശ്ചിബിലകാദടമാനസ്തു തസ്യ ച ॥ **24** ॥

അനിഷ്ടകർമാ ഹാലേയസ്തലകസ്തസ്യ ചാത്മജഃ।
പുരീഷഭീരുസ്തത്പുത്രസ്തതോ രാജാ സുനന്ദനഃ ॥ **25** ॥

ചകോരോ ബഹവോ യത്ര ശിവസ്വാതിരരിന്ദമഃ।
തസ്യാപി ഗോമതീപുത്രഃ പുരീമാൻ ഭവിതാ തതഃ ॥ **26** ॥

മേദഃ ശിരാഃ ശിവസ്കന്ദോ യജ്ഞശ്രീസ്തത്സുതസ്തതഃ।
വിജയസ്തത്സുതോ ഭാവ്യശ്ചന്ദ്രവിജ്ഞഃ സലോമധിഃ ॥ **27** ॥

ഏതേ ത്രിംശന്നൃപതയശ്ചത്വാർയബ്ദശതാനി ച ।
ഷട്പഞ്ചാശച്ച പൃഥിവീം ഭോക്ഷ്യന്തി കുരുനന്ദന ॥ **28** ॥

സപ്താഭീരാ ആവഭൃത്യാ ദശ ഗർദഭിനോ നൃപാഃ ।
കങ്കാഃ ഷോഡശ ഭൂപാലാ ഭവിഷ്യന്ത്യതിലോലുപാഃ ॥ **29** ॥

തതോഽഷ്ടൗ യവനാ ഭാവ്യാശ്ചതുർദശ തുരുഷ്കകാഃ ।
ഭൂയോ ദശ ഗുരുണ്ഡാശ്ച മൗനാ ഏകാദശൈവ തു ॥ **30** ॥

ഏതേ ഭോക്ഷ്യന്തി പൃഥിവീം ദശവർഷശതാനി ച ।
നവാധികാം ച നവതിം മൗനാ ഏകാദശ ക്ഷിതിം ॥ **31** ॥

ഭോക്ഷ്യന്ത്യബ്ദശതാൻയംഗ
ത്രീണി തൈഃ സംസ്ഥിതേ തതഃ ।
കിലികിലായാം നൃപതയോ
ഭൂതനന്ദോഽഥ വംഗിരിഃ ॥ **32** ॥

ശിശുനന്ദിശ്ച തദ്ഭ്രാതാ യശോനന്ദിഃ പ്രവീരകഃ ।
ഇത്യേതേ വൈ വർഷശതം ഭവിഷ്യന്ത്യധികാനി ഷട് ॥ **33** ॥

തേഷാം ത്രയോദശ സുതാ ഭവിതാരശ്ച ബാഹ്ലികാഃ ।
പുഷ്പമിത്രോഽഥ രാജൻയോ ദുർമിത്രോഽസ്യ തഥൈവ ച ॥ **34** ॥

ഏകകാലാ ഇമേ ഭൂപാഃ സപ്താന്ധ്രാഃ സപ്ത കോസലാഃ ।
വിദൂരപതയോ ഭാവ്യാ നിഷധാസ്തത ഏവ ഹി ॥ **35** ॥

മാഗധാനാം തു ഭവിതാ വിശ്വസ്ഫൂർജിഃ പുരഞ്ജയഃ ।
കരിഷ്യത്യപരോ വർണാൻ പുലിന്ദയദുമദ്രകാൻ ॥ **36** ॥

പ്രജാശ്ചാബ്രഹ്മഭൂയിഷ്ഠാഃ സ്ഥാപയിഷ്യതി ദുർമതിഃ।
വീർയവാൻ ക്ഷത്രമുത്സാദ്യ പദ്മവത്യാം സ വൈ പുരി।
അനുഗംഗാമാപ്രയാഗം ഗുപ്താം ഭോക്ഷ്യതി മേദിനീം ॥ **37** ॥

സൗരാഷ്ട്രാവന്ത്യാഭീരാശ്ച ശൂരാ അർബുദമാലവാഃ।
വ്രാത്യാ ദ്വിജാ ഭവിഷ്യന്തി ശൂദ്രപ്രായാ ജനാധിപാഃ ॥ **38** ॥

സിന്ധോസ്തടം ചന്ദ്രഭാഗാം കൗന്തീം കാശ്മീരമണ്ഡലം।
ഭോക്ഷ്യന്തി ശൂദ്രാ വ്രാത്യാദ്യാ മ്ലേച്ഛാശ്ചാബ്രഹ്മവർചസഃ ॥ **39** ॥

തുൽയകാലാ ഇമേ രാജൻ മ്ലേച്ഛപ്രായാശ്ച ഭൂഭൃതഃ।
ഏതേഽധർമാനൃതപരാഃ ഫൽഗുദാസ്തീവ്രമന്യവഃ ॥ **40** ॥

സ്ത്രീബാലഗോദ്വിജഘ്നാശ്ച പരദാരധനാദൃതാഃ।
ഉദിതാസ്തമിതപ്രായാ അൽപസത്ത്വാൽപകായുഷഃ ॥ **41** ॥

അസംസ്കൃതാഃ ക്രിയാഹീനാ രജസാ തമസാഽഽവൃതാഃ।
പ്രജാസ്തേ ഭക്ഷയിഷ്യന്തി മ്ലേച്ഛാ രാജൻയരൂപിണഃ ॥ **42** ॥

തന്നാഥാസ്തേ ജനപദാസ്തച്ഛീലാചാരവാദിനഃ।
അന്യോന്യതോ രാജഭിശ്ച ക്ഷയം യാസ്യന്തി പീഡിതാഃ ॥ **43** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ദ്വാദശസ്കന്ധേ പ്രഥമോഽധ്യായഃ ॥